

Tema 1. Höga och låga kusten

FAKTABLAD B8. Diabas**Kännetecken**

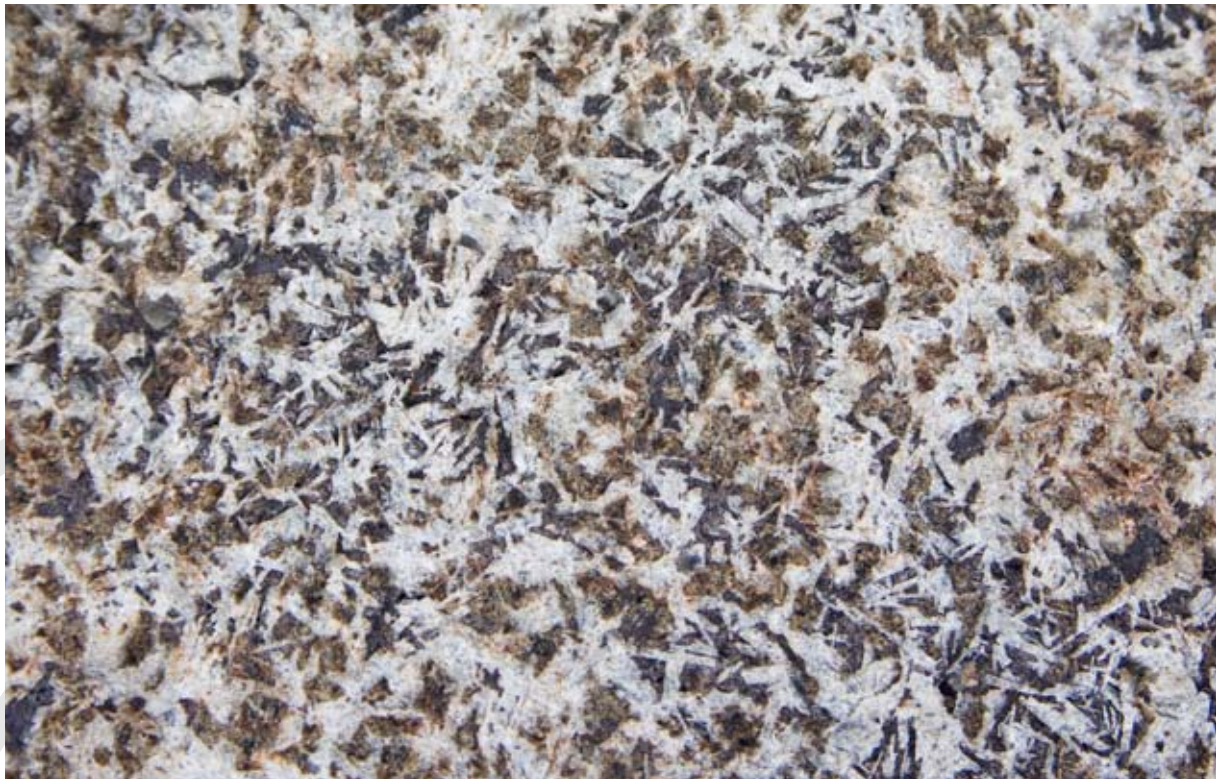
Diabas är en mörkt gråsvart bergart. Den består av mineralen plagioklas och pyroxen, med mindre inslag av olivin och hornblände. Namnet diabas kommer från det grekiska ordet diabainein som betyder genomgående eller genomträngande. När man betraktar den på nära håll ser man att den har en ofitisk (oregelbunden) textur. Långsmala ljusa "nålar" av plagioklas går i olika riktningar bland mörkare pyroxen- och hornbländekorn.

Ålder och bildningsätt

Diabas är en magmatisk bergart som bildats genom att magma stelnat efter att ha fyllt ut sprickor i jordkorpan, och syns ofta som mörka gångar i berggrunden. Diabas är tyngre än granit och ger upphov till

mera näringsrika vittringsprodukter genom sitt högre innehåll av till exempel kalcium, magnesium och järn. Detta kan påverka florán så att den är rikare på områden med diabas.

Berghällarna i Storviken på Trysunda består av en diabasskiva som är 250-300 meter tjock. Den bildades för drygt 1200 miljoner år sedan när magma från jordmanteln trängde upp i sprickor som uppkommit genom rörelser i jordens inre. På grund av detta bildningssätt förekommer diabasen som tydliga gångar i omgivande bergarter. I Kvarkens skärgård finns diabas i fyra parallella stråk och kan observeras bland annat på Molpehällorna och Rönnskär.

Diabas - närbild

Foto: Anita Storm

Foto: Patricia Rodas/Dragos Alexandrescu

Diabas på Skrubban

Foto: Patricia Rodas/Dragos Alexandrescu

Diabas från Kvarken